

PERIÒDICH SATIRICH,
 HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
 DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 CÉNTIMS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

Números atrassats 20 centims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
 BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas,
 Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

DIA D' IGNOCENTS.

¡Pobre Paco! ¡Quin tropell!
 Aquest fracàs no tè nom...
 ell l' ha penjada á tothom
 ¡y ara li han penjada á n' ell!

¡Pero en fi, ja que ho pert tot
 y hasta arrossega la llufa,
 per veure si s' estarrufa,
 lo posém de cap de brot.

LA BATALLA DE WATERLÓO.

No 'm refereixo á la històrica batalla en la qual lo gran Napoleón va jugar la seva última partida y la va perdre; á la batalla que ha immortalisat Victor Hugo en un dels més hermosos capítuls de una de sas obras més notables; á la batalla, en fi, que va omplir de cadávres los camps de Waterlóo y que ha deixat entre altrás memorias que no s' olvidarán may més, la naturalista frase de Cambrone.

La nova batalla de Waterlóo á que aludeixo ha tingut per escenari la titulada Plassa de Catalunya; per objectiu un gran cubell de mahóns y ferro que donava alberch á un Panorama; per exèrcits dos brigadas de mestres de casas y manobres; per generals uns poseedors de terrenos y un gran capitalista, que per sas empresas atrevidas y afortunadas, ara mateix s' ha guanyat lo nom de Napoleón de la Banca; y per Providencia—ja sabrán qu' en totas las batallas hi figura la Providencia—per Providencia ha tingut á un jutje de primera instancia que si no es rigurosament la Providencia, dicta y firma *providencias* que decideixen de la sort de las batallas, ara donant la rahó al un, ara donantla al altre dels que 's barallan.

Numerosos espectadors han contemplat las operacions bélicas.

Dijous, apenas ratllava l' alba, los exèrcits aliats havían prèes posicions alrededor del majestuós cubell. Duyan per armas lo demolidor picot; y com lo fret de la matinada era viu y penetrant, estaban ansiosos d' entrar en calor. L' ardor de la batalla es lo millor consol del bon soldat.

A una veu del general Maseras, van llansarse al assalt de las posicions enemigas. L' enemich las tenia abandonadas; de consegüent la victoria no sols era fácil, sino cómoda. Los assaltants, animats per aquesta circumstancia y possehits ademés de la rahó de la seva causa que 'ls donava la Providencia aquella de qu' hem parlat fa poch, van fer maravellas.

En un moment va caure l' asta de la bandera enemiga. Casi al mateix temps la figura del gran emperador que coronava la construcció anava avall ab una soga lligada al coll, lo qual feya dir á un espectador pacífich:—«¡Pobre Napoleón! ¡Després de Waterlóo, Santa Elena!»

Lo sol lluhia ja, destellant sobre 'ls picots incansables. Las baranas del terrat del vestibul anavan cayent, produhint los mahóns al rebote sobre la congelada terra un estrépit espantable... Se desmoronavan los grans panys de paret de aquell grandió poliedro, y 'ls traus en ells oberts s' anavan engrandint per moments... Los guixots y la runa produhían espessa polsaguera que 's podia confondre ab la fumareda de un renyit combat...

Entre 'ls que contemplavan l' espectacle 's feyan los més variats comentaris:

—Quan Napoleón se despertí y vegí destruhida la seva obra, tindrà un disgust de mort... ¡Es capás de ferirse!—exclamava un curiós.

—Ja era hora—deya un altre—de qu' en aquest país se fes justicia contra 'ls milionaris.

—¡Diuen que aixó—afirmava un tercer—es cosa del arcalde!

—Cá, D. Francisco, tratándose de qui se trata, no se embolica—advertía un municipal.—Don Francisco y el Sr. Chirona son muy amichs.

—Pero, vamos á veure ¿de quí es la Plassa de

Catalunya?—preguntava un tipo molt resolt—¿es de la ciutat ó es del primer que se 'n apodera?

—Veurás, noy, no 't preocupis... Aquesta plassa era de Catalunya, quan hi era tota. Pero avuy Catalunya es massa gran y la plassa massa xica...

—Bè ¿y qué vols dir ab aixó?

—Que ja n' hi haurá prou ab que li dongan lo nom de una sola provincia catalana: bastará que 'n digan Plassa de Girona.

La batalla de Waterlóo va durar fins á la tarde. Napoleón va llevarse, y á la primera noticia de lo que passava, es fama que va fer prevenir la seva artillería.

Perque no sè si saben que la táctica del Napoleón de la Banca es infalible. L' hagués usada Napoleón Bonapart y no hauría perdut la batalla de Waterlóo.

O sino diguin vostés mateixos qu' es lo que hauría succehit si 'l gran emperador, en lloch de enfarfegar los seus canóns ab plom y metralla, los hagués carregat ab dobles de cinch duros. ¿No es veritat que la moral dels exèrcits aliats se hauría perdut en un moment, apenas las tentadoras dobles haguessen rodolat entre las filas d' ells? Tothom hauría tirat las armas per cullir monedas ab totas dugas mans. Y llavors, ¡carga de caballería *al canto* y estussinada general!

Lo Napoleón de la Banca carrega 'ls seus canóns de aquesta conformitat, y per més que pocas vegadas dispara, aquest sistema d' artillería, superior al sistema Krupp, al sistema Plasencia, al sistema Hontoria y á tots los sistemas inventats fins ara, es en los temps que atravessém de un efecte decissiu.

Per aixó, sens dúpte, guanya totas las victorias que 's proposa conseguir.

Perque ara ha resultat que 'l Panorama de Waterlóo, que no va construhir lo Napoleón, es de Napoleón.

Y ha resultat encare més: que la construcció que va ferse ab carácter temporal y per mentres durés l' Exposició, per lo mateix qu' es de Napoleón, ja ha adquirit condicions de permanencia. ¿Quí s' atreveix á disgustar ó contradir á tan poderós personatge?

Y ha resultat, finalment, y aixó es lo més bonich, que 'ls terrenos sobre qu' estava construhit lo Panorama, que ningú creya que fossen de Napoleón, resultan també ser propietat seva.

—¿Pero—dirán vostés—no hi ha altres propietaris que 'ls hi disputan? ¿No s' oposavan aqueixos propietaris, ja desde un principi, á la construcció del Panorama? ¿Cóm es que Napoleón llavors que havia de enrahonar, callava? ¿Y si 'ls terrenos eran de Napoleón, cóm consentía, aquest, que 'ls altres fessin de duenyos, oposantse á que una tercera persona construhís sobre una propietat qu' ells creyan possehir legitimament?

Será tot lo que vostés vulgan; pero, si m' han de creure, no 's trenquin lo cap buscant la rahó de certas cosas inexplicables. Lo nostre Napoleón, á més de ser un gran estratègich, es un incomparable diplomátich; y las combinacions diplomáticas, per ser bonas, han de tenir cops amagats... Per cert que més amagat que aquest no es fácil que 'n trobin un altre.

Desenganyinse. Al millor día sortirán de casa, per anar á fer qualsevol diligencia. Arribarán á la Rambla, tractarán de tirar passeig avall, y 'ls sortirá un agutzil, dihentlos:

— ¡Alto! No 's passa.

— ¿Cóm diu?

— Que no 's passa.

— Home, aqueixa sí qu' es bona. ¿Qué s' ha proclamat l' estat de siti?

— No 's tracta de aixó. Pero desde avuy per aquí no transita ningú que no veja provist de una autorisació del duenyo de la Rambla.

— ¡Ay, ay! ¿y donchs de quí es la Rambla? ¿qué no es dels barceloníns?

— No, senyor: la Rambla es de D. Manuel Girona.

Vostés, si tal cosa 'ls succeheix (y 'ls pot succehir al millor día), se quedarán de pedra.

Y passat lo primer moment de sorpresa voldr' n averiguar cóm s' ha obrat un miracle tan imprevist. Lo duenyo nou de la Rambla tal vegada 'ls ho explicarà á la sèva manera, per medi de un comunicat al *Diari*. Ell los dirá que ha comprat no sè quíns dre'ts que 's remontan al sigle v, antes de la vinguda de Jesucrist: que 'ls hereus de un comparet qu' en aquella época plantava cols en uns terrenos de la sèva propietat que corresponen á la Rambla en tota la sèva extensió, li han cedit tots los sèus dre's (per cinquanta quatre duros menos un ral)... y váginli al darrera ab un fluvíol sonant.

La troca estarà tan embullada com vulgan; pero ell t'è un cap de fil, y mentres tant, capdella. Que 'ls embulls fan impossible l' operació? No importa: ab aquellas mateixas estisoras d' or ab que cada trime-tre talla milers y milers de cupóns, pegará estisorada y s' acabarà la perfidia.

¿Qué hi ha algú que intenta plantarli cara y li arma un plet?—A bodas me convidas—respondrá 'l Napoleón de la Banca, y sense inmutarse lo més mínim comensará á treure y afilerar canóns de aquells qu' ell t'è, carregats fins á la boca. ¿Quí s' atreveix á pledejar ab un home de la sèva potencia?

Al últim no tindrán més remey que deixarse tallar de la capa... y fins si ell vol, de la camisa... y si ni ab la camisa 'n tingués prou hasta de la pell y tot.

Contra la forsa, no hi ha resistencia.

Jo m' alegraré, donchs, que gosi per molts anys la plena possessió de la que hauria de ser Plassa de Catalunya. Quan lo jutje que 'l dijo s manava derribar lo Panorama de Waterlòo, l' endemá divendres ordenava reconstruir'o, senyal evident y segura de que tota la rahó estava de part de D. Samuel... dich, de D. Manuel.

Per lo tant, entench que ha arribat l' hora de que pugua realisar sense obstacles un dels sèus somnis d' urats.

¿Quín somni es aquest? preguntan. Los ho diré si 'm prometen la reserva.

M' han assegurat que aixís que s' acabi la fatxada de la Catedral bassílica D. Manuel projecta enriqueir la qu' era Plassa de Catalunya. construhinhi pèl sèu compte una monumental Sin: goga.

P. DEL O.

ELL Y ELLA.

Tal para cual
somos yo y el ni zagal.
ESPRONCEDA.

Ella era andalusa,
ell crech qu' era inglés;

ella molt garbosa.
ell molt ben fetet;
ella molt usada,
bastant jove ell,
y jo 'ls estimava
á tots dos, creguéu:
pèl bon ayre á n' ella,
a ell per lo finet.
Quan sortir volia,
sortíam tots tres,
tothom envejava
aquest bon parell.

Lector, ¿no 'ls coneixes?
Te 'ls presentaré:
ella es una capa,
y ell es un barret!

A. LLIMONER.

IGNOCENTADA.

Avants de comensar la comedia, presentém los personatjes.

En *Quimet*, subjecte de bona posició y sumament bromista.

La *Amelia*, esposa del anterior.

En *Fernando*, jove elegant, amich de 'n Quimet, pero molt més ¡molt més! de la Amelia.

En Quimet, com a bon marit no sospita res, y tot marxa vent en popa.

Comensa l' acció:

Som al día dels Ignocents. En Quimet se lleva de bon humor y t'è una idea admirable: la de jugar una broma pesada á la sèva senyora.

¿Qué li farás? ¿cóm t' ho arreglarás? ¿quina te 'n combinarás?.....

—Ja ho tinch—diu al cap d' un rato.—¡Magnífich! Será una escena deliciosa.

Agafa 'ls trastets y se 'n va á casa del sèu amich Fernando.

—¿No sabs per qué vinch? Necessito de tú per armar una jugarreta á la mèva dona.....

—¡Ah! Veyém.

—Li vull fer una ignocentada.

En Fernando, al sentirli parlar d' ignocents, se mossega l llabi perque no li escapi 'l riure.

—¿En quina forma?—pregunta ab molta sanch freda.

—Vull representar una escena de celos. Tú m' escriurás una carta anónima, dirigida á mí, y jo ab la carta á la má la espantaré y li faré passar lo pelegrí una estona.....

—¡Oh! Mira que aquestas bromas, devegadas...

—¡Fuig, fuig! Déixaho per mí aixó. ¡Apa! Séu y escriu: jo 't dicto.

En Fernando titubeja una mica, pero tement ferse sospitós, s' assenta al escriptori, agafa un plech de paper, suca la ploma y diu, mirant al sèu amich:

—Comensa; ja estich á punt.

—Pues, ala; vés escribint. *Señor don Joaquín Manso: una persona.....*

—Ona.

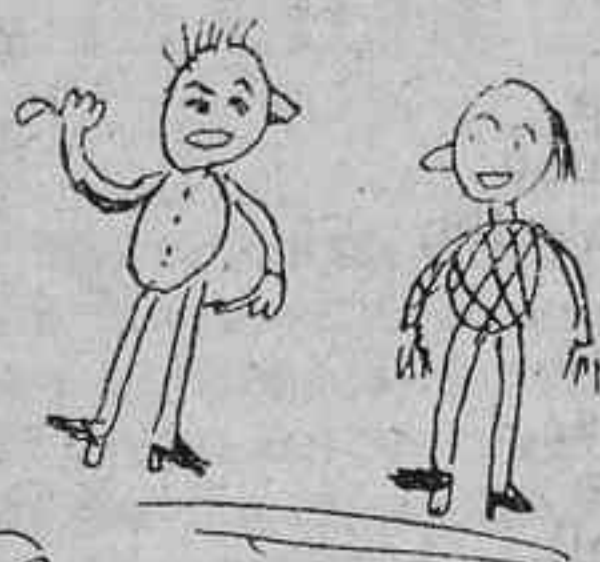
—*Una persona que se interesa mucho por su bienestar.....*

—Ar.

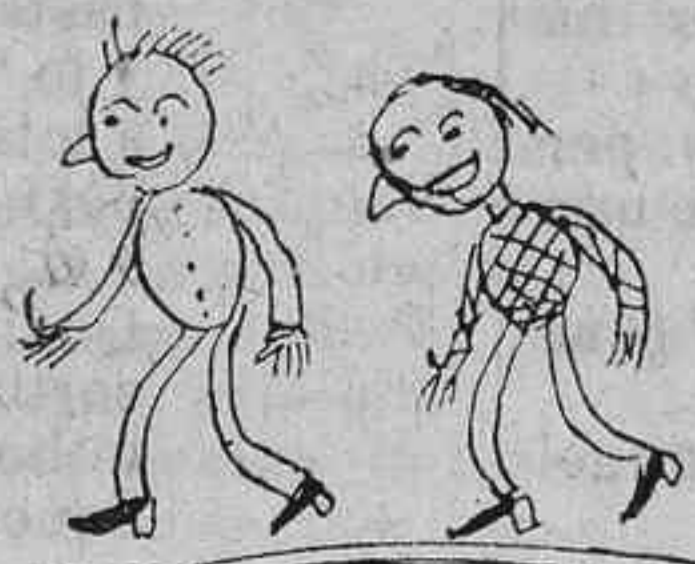
—*Tiene el sentimiento de manifestarle que su señora.....*

Ora.

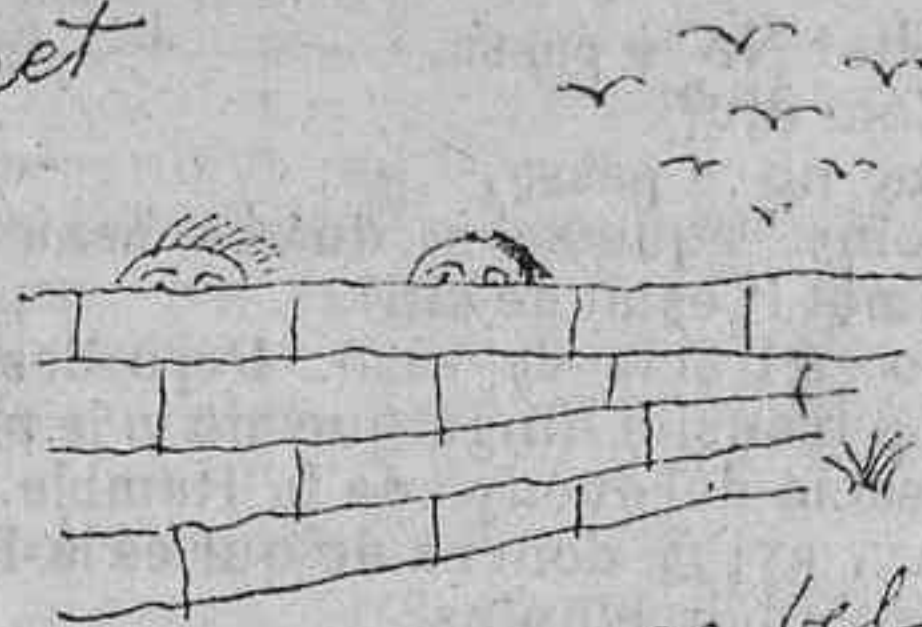
Al Paret y al Jaumet

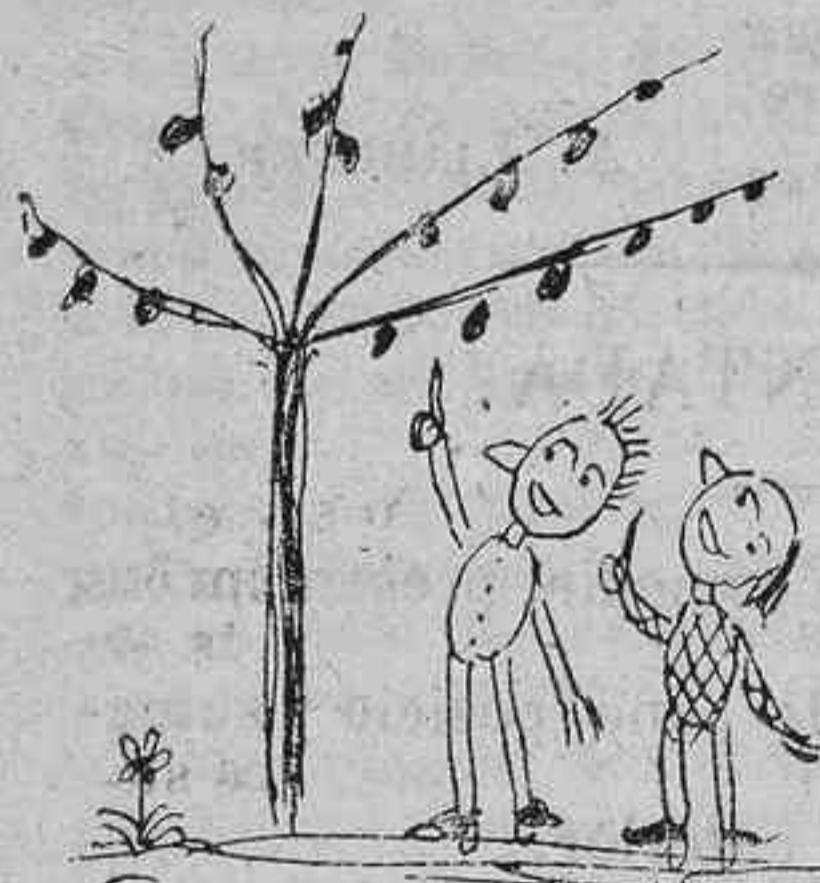
Anem a rubar figas?

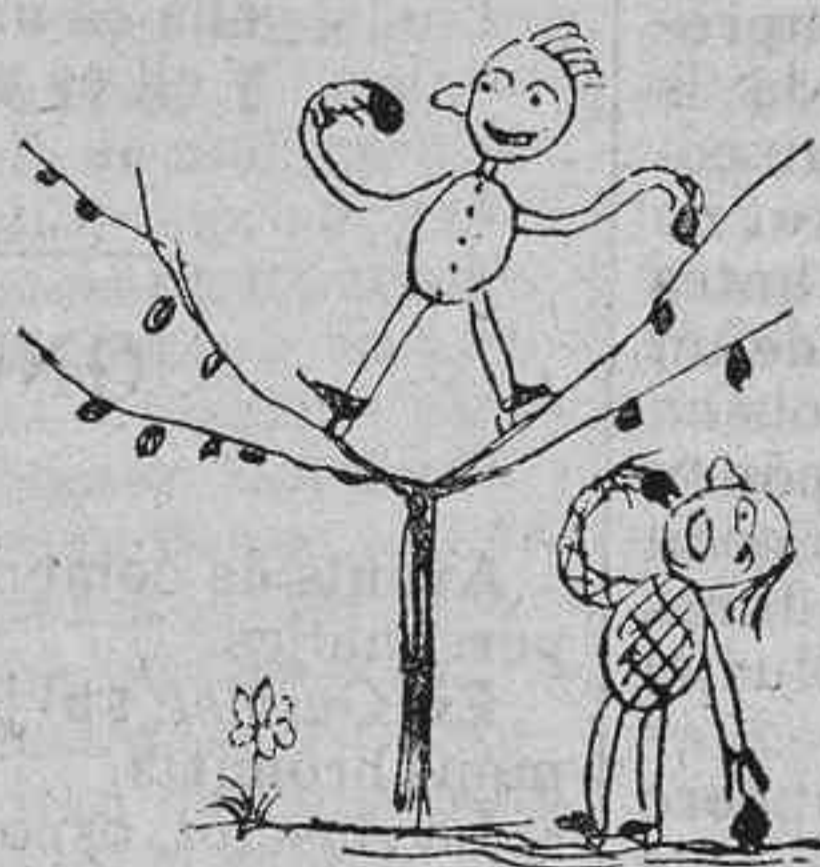
Anem

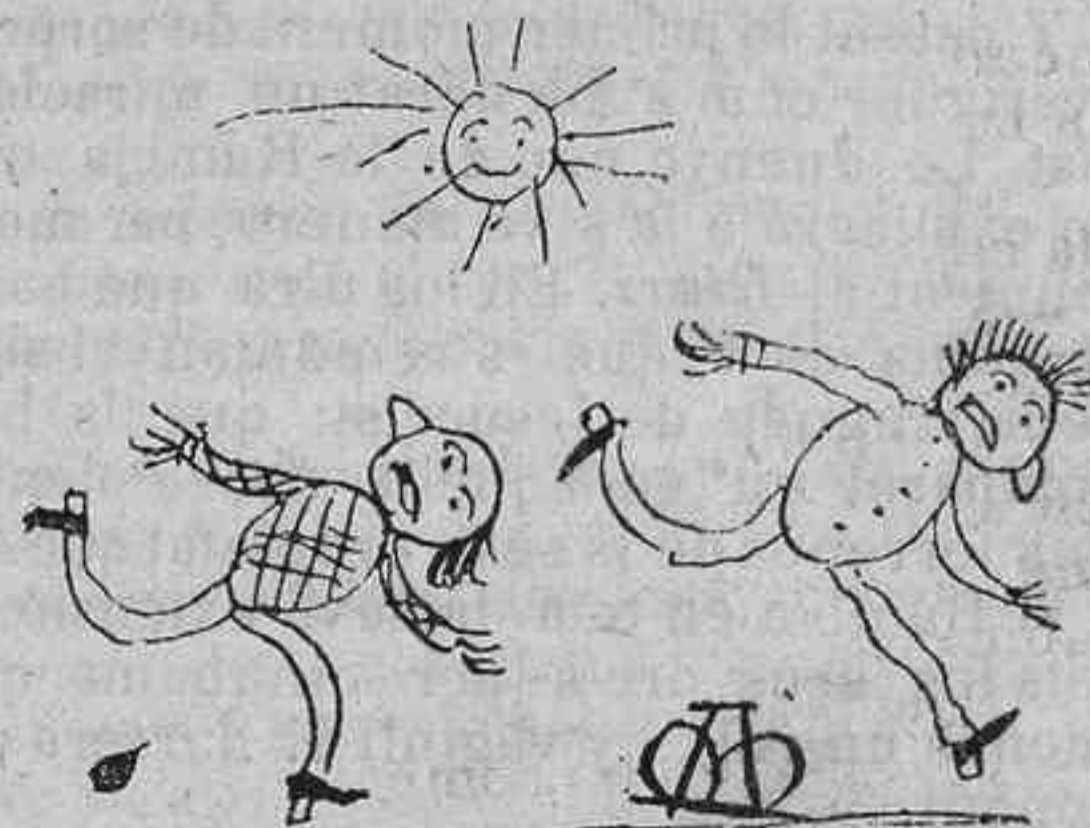
Amagèmus ca bel guarda.

Aquestes semblan mandurades

Mansoi ca son bonas

Gura ca bel mestra.

22 Diciembre 1889

—Falta á sus deberes matrimoniales, con... con... ¿quí hi posarém?

En Fernando 's gira en rodó.

—¡Qui!—diu mirant en Quimet de fit á fit—¡á mí qué m' explicas!

—¿Vols que t' hi posi á tú?

—¿A mí?—fa l' altre, no sapiguent si va de serio ó de broma;—no m' enredis ab sainetes d' aquesta naturalesa.

—Bueno, bueno, no 't sulfuris: no hi posarém cap nom. Escriptu: *falta á sus deberes matrimoniales, con... un mal amigo de usted.*

—Pero....

—Déixat d' historias: aixís no comprometo á nin. ú: *un mal amigo de usted.* Aixó es vago y fa misterios.

Quan en Fernando ha acabat d' escriure lo anónim, no está tranquil: tem que aquellá broma degeneri en tragedia, pel cúmulo de coincidencias que s' hi complican; pero 's fa una reflexió y aixó 'l calma.

—Sí—diu entre ell—procuraré avisarla avants de que aquest tanoca li ensenyi la carta y pararé lo efecte desastrós que la sorpresa li podría causar.

Alsa 'l cap, entrega la epístola al seu amich y aparentant indiferencia li pregunta:

—¿A quina hora pensas ferla aquesta moixiganga?

—Ara vaig á la fàbrica, després tinch d' anar al magatzém... fet y fet será á l' hora de dinar... Vaja, adios y gracias... ¡Quán vinguis ja t' explicaré com ha anat!

En Fernando li apreta la má, y al véures sol exclama:

—¡Respirém! Hi ha temps per tot. D' aquí un rato aniré á prevenirla.

En efecte: mitja hora més tart puja la escala de la casa ahont viu en Quimet.

Tira del timbre y surt á obrirlo la criada: 'l coneix de sobras.

—¡Ay, senyoret Fernando!—exclama la domésica al véurel—estich espantada.

—¿Y aixó?

—No sé qué déu succehir. Fa poch ha vingut lo senyor, y....

—¡Qué dius!—murmura en Fernando—¿lo senyor ha vingut?

—Sí... déu fer un quart... Ha entrat al quarto de la senyora, y al cap d' un rato 'ls hi sentit, á n' ella plorant y á n' ell cridant com una fiera ...

—¡Sí qu' estém bèn posats!—diu en Fernando, penetrant resoltament cap endins de las habitacions—¿qué deurá haver succehit?

Lo que ha succehit es una cosa molt senzilla. Quan en Quimet ha sigut al carrer, no ha tingut paciencia per esperar al mitj dia, y en compte de anar á la seva fàbrica y al despaig, se 'n ha anat directament á realisar la ignocentada.

Ha trobat á la seva senyora fent ganxet, li ha ensenyat la carta, ella s' ha vist perduda, y no sapiguent quín partit pendre, ha cregut que lo més propi interinament era posarse á plorar, fins á veure hasta ahont arribavan las noicias que 'l seu marit tenia.

Ell, qu' esperava véurela posarse á riure y nó á plorar, de moment s' ha quedat parat; pero després, entrant en reflexió y veyent la confusió d' ella, ha comensat á sospitar que lo qu' ell presentava com á broma, tal vegada era real y verdader....

Aquesta idea l' ha exasperat y s' ha posat á esbalotar com un ximple.

En aquell instant precís es quan entra en Fernando en la habitació.

—¡Ah!—fa en Quimet al véurel—¡soch molt

desgraciat... lo més desgraciat dels homes! ¡Si sabíes lo que 'm passa!.....

Y al dir aixó, 's tapa la cara ab las mans.

En Fernando aprofita aquell moment per acostarse á la Amelia y dirli en veu baixa:

—No tinguis por: aquesta carta es una broma de ignocents.

Y aixecant la veu y aproximantse á n' en Quimet, li pregunta:

—Pero ¿qué 't passa? Jo que venia per veure com havia anat alló!.....

—Pues alló m' ha anat tan bè, que dihent una mentida hi descubert una veritat... ¡La mèva dona m' enganya!.....

—¡Bo! ¿qué t' has tornat boig? ¿L' Amelia seria capàs de.....

—Sí, miratela... ¿no li veus estampat á la cara?.....

Y al moment que en Quimet se gira pera contemplar á la seva senyora, aquesta esclata en una estrepitosa riallada que fa ressonar tota la habitació.

—¿Qué?—fa en Quimet, admirat.

—¿Encare no ho comprens?— exclama la Amelia, aisantse y corrent á abraçar-lo.—¿No volías embromarme á mí? Pues jo t' he embromat á tú.

—¡Es dir que aquests plors y aquestas exclamacions!... ¡Es dir que!.....

—Hi vist que ab aquesta carta m' anavas á fer una ignocentada, finginte gelós... y jo hi volgut fèrtela á tú ab aquestas llágrimas, fingintme culpable.....

—¡Ay!—diu en Quimet, exhalant un esbufech de satisfacció,—¡quin pés m' hi tret de sobre!

En Fernando y la Amelia no ho diuen aixó; pero tambe ho pensan.

A. MARCH.

¿VOLA?

—Digui, mamá, ¿qu' es un ángel?

¿quán s' hi juga que no ho sab?

—¿Un ángel? Es una noya que sol fer molta bondat:

que créu tot quant diu la mare y que may la fa enfadar.

¿Un ángel? Es una nena

que va vestida de blanch,

y qu' encare que no 's veji vola sempre per l' espay.

—Donchs, mamá, jo he vist un ángel

que res d' aixó no ha fet may.

—¿Y ahont l' has vist?

—¿Ahont? A la cuyna.

—Si que ho trobo ben extrany.

—Quan ahir vosté no hi era,

vareig sentir al papá

com li deya á la minyona:

«¡Ets un ángel!» y acabat

va donarli una abraçada

y la va petonejar.

¿També vola la minyona?

—Ara, no: mes ja veurás

quan arribi de la compra,

com vola... escalas avall.

LL. SALVADOR.

BUFFALO BILL'S.

Tractantse de aquest espectacle no podrà dir ningú que no siga una cosa del *altre mon*.

¡Vaya si ho es!

Un espectacle genuinament americá, ab *yankees* auténtichs, ab indios de diverses confrarías, auténtichs també, ab caballs auténtichs, ab búfalos auténtichs, y fins ab una diligencia, la que tractan de robar los indios, tan auténtica, que en ella—segons resa 'l programa—hi van morir no sè quantas personas, quan feya la carrera entre Dendevood y Cheyene y vice-versa.

De manera que lo que se 'ns presenta, qu' es lo mateix que durant la Exposició de París tant va cridar l' atenció de aquella capital, es una reproducció al viu de las escenas y costúms, de las batallas y lo *sport* dels habitants civilisats y no civilisats de las extensas praderas del Oest. Considerat baix tal aspecte l' espectacle no deixa de oferir un poderós atractiu. A un li sembla assistir á una lectura plástica de las novelas de Gustavo Aymard.

Los disset números del programa van ser executats l' un darrera l' altre sense interrupció. Per xo m' agradan los americáns, «lo temps es or», com diuen ells.

Lo desfile, ab que comensa l' espectacle es sumament pintoresch, descollant los indios, los més ab cara d' aucell, llensant crits guturals, com los de un pavo real. L' aparició del coronel Cody (*Buffalo Bill*) produheix un gran efecte sobre tot entre las senyoras, porque 'l coronel per arrogant y bon mosso sembla un héroe de novela.

Després de un carrera de caballs entre un vaquer, un mejicá y un indio y de una mostra de la manera de portar lo correu que s' usava temps enrre en aquell país, apareix la tiradora *Annie Oakley* que fa verdaderas maravellas. ¡Mosca de xicota y quin cop d' ull! ¡No seria jo qui li aniria á buscar bromas!

Passém de llarch l' atach de un tren d' emigrants, rematat ab uns rigodóns, ja que no sè si en aquella terra després de derrotar als indios, hi ha qui t'è prou humor per posarse á ballar uns rigodóns eqüestres, y senyalém com un dels bons números del programa 'l desafío de *Buffalo Bill* ab *Yellow Hand*; y com lo número capital, los pasatemp dels vaquers, montant caballs al pé, tirant lo llás y entregantse á altres exercicis verdaderament extraordinaris. Qui ro ha vist á aquells homes que semblan enganxats sobre l' esquena de caballs indómits que s' encabritan y espeternegan no sab lo qu' es montar. L' efecte que produheix aquella lluyta entre l' home y 'l caball es indescriptible.

No 'm seduheix de bon tros tant l' atach á la diligencia; pero l' interés torna á despertarse ab lo desafío eqüestre entre dos minyonas indias que montan unas hacas voladoras, aixencarradas com homes. ¡Vaya una manera de montar!

Las costums de la vida india y la cassera del Búfalo, ab tot y que 'l títul prometia molt, no van entussiasmar á ningú. En cambi 'ls tiradors *Bake* y *Buffalo Bill* fan blanchs inverossimils.

Un dels últims números, l' atach de un ranxo *fronteris* abunda en incidents pintoreschs, demostrant una vegada més que 'ls pobres indios sempre perden; y 'l desfile final, un desfile desordenat, vertiginós, verdadera xanfaina de caballs y d' homes, de colors y de bultos movedissos, remata dignament lo variat espectacle.

Lo públich qu' era numerós sobre tot lo día de la inauguració, alabava principalment la novetat de la cosa.

Molts eran los espectadors que compravan l' lat

de moro barrejat ab mel... ¡una lllaminadura americana!

Allá als Estats Units, á la *qüenta* no diuhen «¿quí la peta?» com aquí, sinó «¿quí la rosega?»

Y encare eran molts los que al sortir de las tribunas s'acostavan á las barracas dels indios, per veure quina vida feyan. Pero 'ls homes de la pell roja s'havian tancat per dintre. Cada casa es un mon.

Aquí á Barcelona ja s'ha trobat la paraula per designar al nou espectacle

Aixís com del *Old england*, ne diu tothom lo *Oli en gran*; al *Buffalo Bill* ja tothom lo designa ab lo títul de *Búfali l'ull*.

¡Oh socorreguda llengua catalana! ¿Quina altra, com tú, serveix per apropiarse las paraulas més raras y la pronunciació més extranya dels idiomas més distints que 's parlan en tota l'amplitut de la terra?

PEP BULLANGA

LOS DE LA PELL ROJA.

Desde feya tres ó quatre senmanas, á la escala de casa no 's parlava de res més.

—Diu que aquest any per Nadal vindrán indis —deya la de la botiga, qu' es una dona que sol estar enterada de tot.

—¿Indis?—feya la del quint pis;—deu volguer dir galls.

—No senyora, nó: indis sense galls, indis legítims y veritables, que 'ls han portat de las Californias... ó de la Terra santa...

—¿Y qué vindrá á ferhi aquí aquesta gent?

—¡Oh! Escorcóllim; aixó sí que crech que no ho sab ningú. —

Los comentaris que s'armavan sobre las ocupacions d'aquests salvatjes, eran horripilants.

—Jo tinch entés—deya una senyora—que sen una gent fiera, que 's menjan ells ab ells

—Així sí que 'ls deu sortir barata la vida; pero, escolti, y quan s'hajan menjat tots, los uns als altres ¿de qué farán manigas?

—L'avors deurán enviarne á buscar una' altra remesa per continuar la funció.

—¡Ah! ¿es dir que fan funcions?

—¡Vaya! ¿qué no ha sentit dir que per allá al Ensanxe hi están fent una plassa de toros per ells?

Lo día de la inauguració hi vam añar tot' una colla de gent del veynat.

Quan van sortir los primers salvatjes, la de la botiga va mirarme desseguida.

—¿Per qué 'm mira?—li vaig dir—¿que troba que 'ns semblém jo y aquesta gent?

—No; pero recordo que un any que vosté va disfressarse per Carnestoltas, anava ab un vestit de llustrina pèl istil d'aquest s. ¿Ho tè present? —

Mentres tan anavan sortint més individus: vaquers, senyors á dalt de caball, indios per aquí, indios per allá, noyas, banderas... en fi, una pila de trastos

Y á mida que 's presentava més gent, los salvatjes los saludavan á la seva manera.

—¡Hiiiiii... hiiiiii... hiiiiii!..

—¿Sab—va dirme una vehina—sab que 'l llenguatge d'aquestos pela canyas es molt fácil d'apendre? No més diuhen que: *hiiiiii... hiiiiii...*

—Es qu' están estudiant las costúms espanyolas. Ara ja saben pronunciar la *i*, després apen-

drán de dir la *s*, y ja podran dir *si*... es dir, estarán á punt de ser diputats.—

Lo que més va agradarnos va ser aquella noya que tira tan bè.

—¡Ala!—'m deya la del entresuelo—no li faria bromas á aquesta minyona, com fa ab las del barri.

—¿Per qué?

—Perque segóns qué li digués, potser li enviaria una bala que sense ferli mal li escursaria una mica la llengua.—

L'aparició de la diligencia de la frontera va deixarnos frets.

—¡Ay ay!—deya l'home de la del entresuelo— aixó es burlarse del públich. ¡Ahont s'es vist treure un cotxe tan tronat!

—Es que es un vehícul históric.

—¡Ah! ¿Ara 'n diuhen *históricas* de las cosas que 's compran á cal drapayre?—

Los caballs salvatjes van semblarnos molt ben educats y 'ls búfalos molt pacífichs.

Quan ja 'ns comensavam á glassar ab l'ayre fresch que corria, la funció va acabarse com per art d'encantament.

—¡Qué!—va exclamar una que seya á prop meu, —¿ja está llest tot?

—Sí senyora.

—¡Pero aixó es enganyarnos! A mí m'havian dit que 'ls salvatjes escanyarian á un indi, lo farian á la graella y se 'l menjarían davant de tothom...

—¡Ah! Aixó será un altre día: avuy diu que no pot ser.

—¿Per qué?

—Perque pèls salvatjes, avuy crech qu' es día de peix.

MATÍAS BONAFÉ.

VAL MÉS POCH Y BÓ.

SONET.

Per calmar' dels meus celos lo neguit
me vas dir que tenías lo cor gran;
per forsa, en proporció, deu serho, quan
tú sempre has demostrat tenir molt pit.

¡Y ximple, jo, que al cel alsava 'l crit
quan de rabia m'estava condemnant!
tranquil me trobo ja, y d'aquí endavant
buscaré un'altra dona ab cor petit.

Prou sè que tens, nineta, lo cor gros;
mes, just per 'xó no 't vull precisament:
he sabut que ja á algúns n'has dat un tros,
y encare que te 'n queda suficient,
no 't creguis que jo siga tan talós
que abandoni un bon poch per molt dolent.

P. TALLADAS.

LLIBRES.

DICCIONARIO DE LA LENGUA CASTELLANA, con la correspondencia catalana, por el DR. D. DELFIN DONADIU Y PUIGNAU.—La acreditada casa editorial d'Espasa y C^a, que ha sapigut ferse una reputació per la bondat y la hermosura de las sevas edicions, havent terminat la publicació del *Diccionari catalá-castellá*, de que ja tenen coneixement los nostres lectors y ab la qual ha alcansat un éxit complert, ha comensat la de un nou *Diccionari de la llengua castellana, ab la correspondencia catalana*, escrit tenint á la vista los millors

En Mellado, nou Herodes,
embestint á pas de carga
á aquests pobres innocents...
¡que ja la saben ben llarga!

que s'han redactat fins ara, y en lo qual hi figuren tots los vocables que 's troban en los de la última edició de la *Real Academia espanyola*, moltíssims de que aquest careix y las respectivas etimologies de uns y altres, gran número de véus técnicas de ciencias, arts y oficis, multitud de modismes y aforismes, y en una paraula tots los elements que constituheixen un bon diccionari á l'altura de las exigencias de la época present.

A jutjar pèl primer quadern que tenim á la vista y que arriba fins á la pàgina 24, lo Diccionari Espasa omplirà una verdadera necessitat, no sols pèls que vulgan coneixer la correspondencia catalana de las paraulas y 'ls modismes, sinó pèls que destijin posarse al corrent de la definició y del verdader sentit de cada veu en l'idioma castellà.

Procedint l'edició del establiment tipogràfic d'Espasa y C.^a, es inútil consignar qu' es hermosa, primorosa y elegant, tant per la limpieza de la impressió, com per la bondat del paper, com també per las vinyetas cabesseras de Apeles Mestres, que adornan lo Diccionari.

ACONTECIMIENTOS LITERARIOS, per D. MELCHOR DE PALAU—1889—*Quadern I.*—Continúa 'l Sr. Palau publicant ab laudable constancia aqueixa que 'n dirèm revista crítica de las cosas que ocorren y dels llibres que 's publican durant l'any, sempre que aqueixos llibres y aqueixas cosas tingan real y verdadera importancia. L'autor emplea en sas monografias un elevat esperit crítich y una forma ameníssima.

Figuren en lo quadern que tenim á la vista, un estudi molt extens de Apeles Mestres, com autor de sos *Idilis, Baladas y Cants intims*; un meditat article á propòsit de la mort de D. Antonio Arnao y D. Antonio Trueba, fixant perfectament lo caràcter literari de aquests dos escriptors, y per últim, una apreciació molt atinada del poeta valencià D. Vicens W. Querol, mort també en mal hora, treball digne de ser llegit per tots quants ignoran que 'l Sr. Querol era un dels millors poetas qu' en l' época moderna ha tingut Espanya.

Lo Sr. Palau, ab la seva publicació, presta un bon servey á la literatura espanyola, entenentse per tal la que 's cultiva en las distintas regions de la península.

VAMOS Á CUENTAS. *Juicio critico del ex-Alcalde de Sabadell, D. Juan Vivé y Salvá*, por D. ENRIQUE DIUMARÓ Y GRANÉ.—Per més que 's tracta de un arcalde que tèn casi tantas patillas com lo nostre, del qual es ademés, segóns noticias, amich íntim, me concreto á donar noticia de la aparició de aquest follet, que tot lo més tèn importancia pèls vehins de la industriosa ciutat de Sabadell.

ALMANAQUE DE LA SEMANA CÓMICA para 1890.—Ha vingut á aumentar la colecció dels bons almanachs que han vist la llum aquest any, distingintse per la bondat del text, degut á notables escriptors castellans y catalans y per la gracia dels grabats que suscriuhen los Srs. Apeles Mestres, Cilla, Escaler, Mecachis, Moya, Pellicer, Pons, Santos, Vázquez y Velasco.

Fullejant l'almanach del nostre estimat colega hi hem passat molt bè 'l rato, per lo que li doném las gracias... y l' enhorabona.

L' AVENS.—N.º 11.—Contè un estudi sobre la ciutat de Reus, degut al Sr. D. B. Torroja; un notable quadro pirenaich, titulat *Un enterro*, sus-

crit pèl Sr. Bosch de la Trinxeria; una sentida composició poética del Sr. Martí y Folguera y una nutrida secció de crítica teatral y bibliográfica. Adornan alguns dels indicats traballs bonichs dibuixos dels Srs. Casals y Canibell.—Lo folletí comprèn un plech del *Tractat de astrologia*, fet per ordre del rey Pere del Punyalet, per Pere Gilabert y Dalmau Planas.

RATA SABIA.

PRINCIPAL.

Los exercicis de Annie Eve Fay son realment extranys, y la premsa 'ls ha referit ab tots los seus pèls y senyals. Hi ha cosas realment que no s' entenen, com per exemple la política de 'n Sagasta y 'ls experiments de aqueixa nort-americana.

Lo públich, que no era molt numerós, no sabia donarse compte de lo que veyia, á pesar de que la cosa en sí interessa poch presentantse sobre l'escenari de un teatro, ahont tot está disposat per las tramoyas. Com á exercicis de saló, de fixo que oferirían més atractius.

Féu las delicias del públich tant ó més que la experimentadora, l' intérprete que portava, 'l qual feya las traduccions del *mateixo trossu*, que n'hi havia per partirse de riure. Gracias á aquesta nota cómica y á la novetat del espectacle, los concurrents passaren la vetlla de una manera distreta.

La Tubau ha regresat de Buenos Ayres.

Alguns dels actors que allà l'acompanyaren s'han quedat en aquell país. ¿Cómo nó, si allà diuhen que 'ls fan tan bons tractes?

Ara sols falta veure si 's reorganisa la companyia y s'empren una campanya seria, lo qual no deixarian de agrahirho 'ls aficionats á la declamació, que avuy vagan per Barcelona com ánimas en pena, sense saber á quin teatro fer cap, per no trobar en lloch un espectacle del seu gust.

LICEO.

Ha sigut aquest un dels teatros més castigats per la malaltia reynant.

Casi tots los artistas han tingut lo *dengue*.

Els tussint y l'empressari suhant, al veure que las millors combinacions se li esgarravan.

ROMEA.

Res de nou.

Continúan los ensaigs de *A riure tocan*, que déu ser estrenat demá, y que ab tal motiu fa presumir que 's tracta de una ignocentada.

S'ha encarregat de dirigir l'obra lo simpátich Sr. Fuentes, qu' en materia de funcions de ignocents, ja sab tothom que hi tèn la má trencada.

TÍVOLI.

A benefici del baix senyor Ricós se va posar *El Anillo de hierro*.

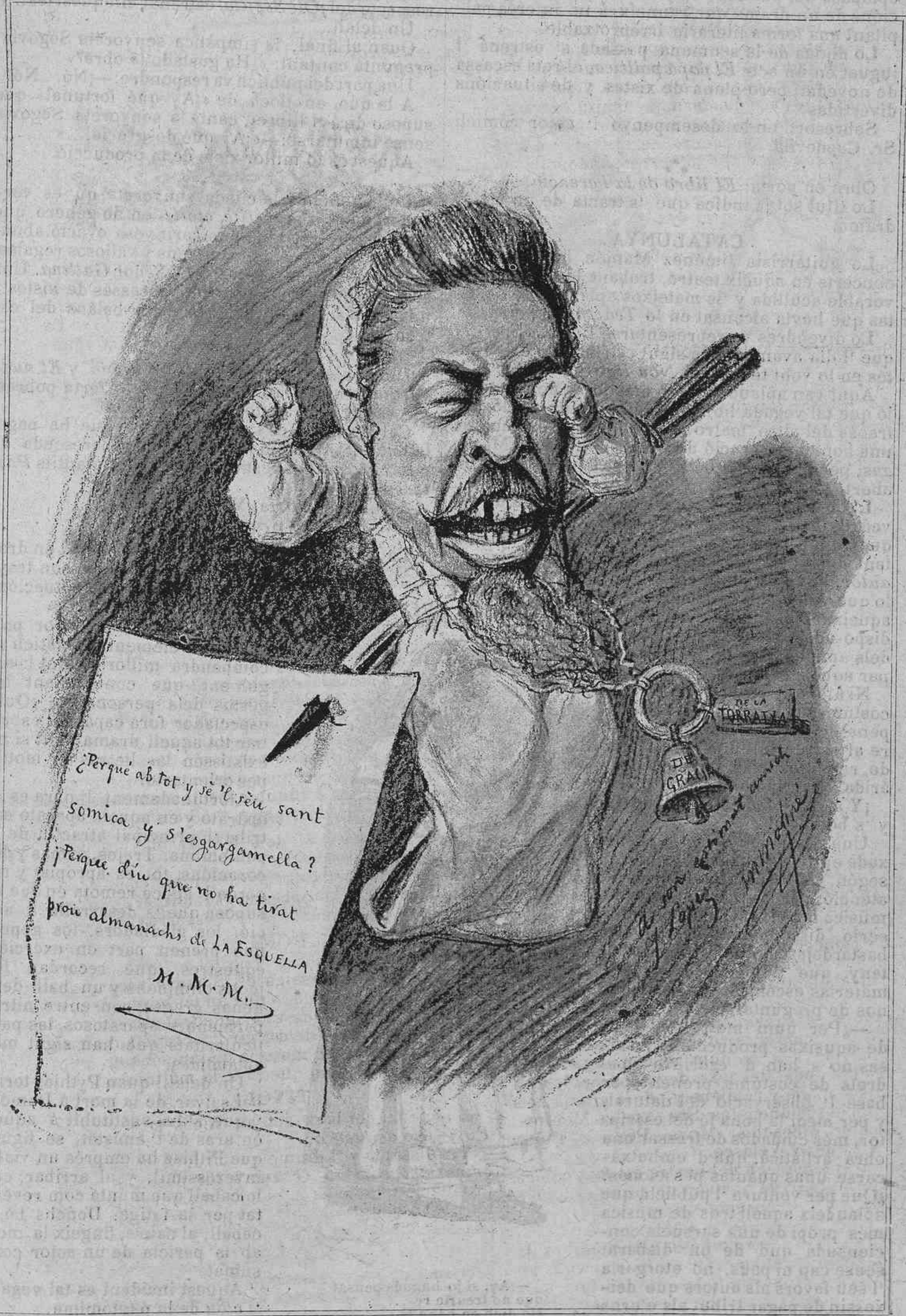
Y 'l dissapte y 'l diumenje tarde y vespre *Sobrinos del capitán Grant* á tot pasto. Aquesta producció tothom se la sab de memoria; pero ab tot y aixó sempre fa sort. per pertanyer á la categoria de las minas inagotables.

NOVEDATS.

Diumenje se va posar *Un drama nuevo*, l'obra mestra de Tamayo y Baus, alcansant una regular

LO NOSTRE IGNOCENT.

interpretació y provocant varias vegadas los aplausos del públich, may indiferent á las seduccions de un drama que reuneix á un interés palpitant una forma literaria irreprotxable.

Lo dijous de la senmana passada s' estrená 'l juguet en un acte *El papá polttico*, obreta escassa de novetat; pero plena de xistes y de situacions divertidas.

Sobresortí en lo desempenyo l' actor cómich Sr. Capdevila.

Obra en porta: *El libro de la herencia*.

Lo títul sol ja indica que 's tracta de un melodrama.

CATALUNYA.

Lo guitarrista Jiménez Manjón ha donat dos concerts en aqueix teatro, trobant la mateixa favorable acullida y 'ls mateixos aplausos entusiasmas que havia alcansat en lo *Teatro Principal*.

Lo divendres va representarse l' *Olé, Sevilla!* que 'l dia avants havia sigut estrenat ab éxit duplós en lo vehí teatro del *Nou Retiro*.

Aquí van aplaudirlo, ab més forsa de mans de lo que tal vegada ho hauria sigut, á no ser lo casi fracás del altre teatro. No en vá va estrenarse una bonica decoració dels Srs. Urgellés y Moragas, per permetre que 'l part se convertís en un abort.

L' obra es llarguísima y está desprovista de novetat y lo qu' es més trist hasta de gracia. Sentim que Julián Romea qu' es un actor encare que un tant amanerat, apreciable, vulga *echárselas de autor*, quan evidentment, digan lo que vulgan los periódichs de aqueixa masoneria madrilenya dispoada á alabar sempre tot lo dels amichs, Deu no l' ha cridat per aquest camí.

Ni alló que pinta l' autor son costúms de Sevilla, ni valia la pena de falsificarlas per escriure al cap de vall una obra plena de reminiscencias mal surgidas, árida y carrinclona.

¡Y aixó á Madrit s' aplaudeix y 's bombeja!

Una pessa de música, enganxada entre 'ls quadros primer y segón, es lo únich que crida l' atenció; pero aqueixa pessa de música mateixa, ab son carácter serio, dissona tant del género bastardejat á que l' obra pertany, que 'l menos expert en materias escénicas no pot menos de preguntarse:

—¿Per quín motiu, en lloch de aqueixas produccions insulsas no s' han d' escriure quadrets de costúms, prenent per base l' observació del natural, y per medi la bona fé del escriptor, més cuidadós de trassar una obra artística, que d' embutxarse unas quantas pessetones? ¿Que per ventura 'l públich, que aplaudeix aquell tros de música més propi de una sarsuela consciensuda que de un disbarat sense cap ni peus, no otorgaria 'l seu favors als autors que deixessin de pagar tribut als eterns y gastats convencionalismes?

NOU RETIRO.

Lo que acabém de dir fa inútil tota repetició respecte del *Olé Sevilla!* estrenat en aquest teatro. Un detall.

Quan al final, la simpática senyoreta Segovia, preguntá cantant: «¿Ha gustado la obra?»

Una part del públich va respondre:—¡Nó. . .Nó!..

A lo que, en lloch de «¡Ay qué fortuna!» que suposo dirá 'l llibret, cantá la senyoreta Segovia sense inmutarse:—«¡Ay qué desgracia! ..»

Aquest es lo miilor xiste de la producció.

Lo benefici de la citada senyoreta, qu' es veraderament *une petite étoile* en lo género que avuy priva, li valgué una carinyosa ovació abundant en aplausos, flors, coloms y valiosos regalos.

Lo mateix dia s' estrená *El Señor Gallina*. Una sossieria més. Poca novetat, escassés de xistes y una regular versificació: tal es lo baláns del estreno.

CALVO Y VICO.

Diumenje á la tarde *La Carcajada* y *El nudo gordiano* tot en un ápat Ni á ca'l Afarta-pobres. A la nit *El castillo de San Alberto*.

Calvo y Vico es l' únich teatro que ha pagat tribut á la tradició ja casi bè desaparescuda de posar durant las festas de Nadal los infantils *Pastorets*.

«¡Aún hay patria, Veremundo!»

CIRCO EQUESTRE.

La pantomima *Damón y Pythias* es tot un drama, ab sos héroes, ab son traydor, ab sas escenas, situacions y lluytas d' afectes.

Veritat es que la major part de aquest element dramátich se compendrà millor llegint l' argument, que contemplant los gestos dels personaljes. ¿Quín espectador fora capás d' esbrinar tot aquell drama mut, si no existissen las lletras de mollo per orientarlo?

Afortunadament, l' obra es d' aparato y en aqueix aparato estriba 'l principal atractiu de la pantomima. Trajos, armas y decoracions, tot es apropiat y recorda l' época remota en que se suposa que 's desarrolla l' acció: los gladiadors, los genets que prenen part en exercicis equestres, que recordan los jochs olímpichs y un ball de... nenas gregas, son entre altres pormenors aparatosos, las particularitats que han sigut més aplaudidas.

Un detall: quan Pythias torna per salvar de la mort á Damón, 'l que s' ha sustituhit á aquell en aras de l' amistat, se figura que Pithias ha emprés un viatge inverossímil, y al arribar, cau lo caball que munta com reventat per la fatiga. Donchs bè, 'l caball, al caure, fingeix la mort ab la pericia de un actor consumat.

Aquest incident es tal vegada 'l clou de la pantomima.

Lo públich va aplaudir los

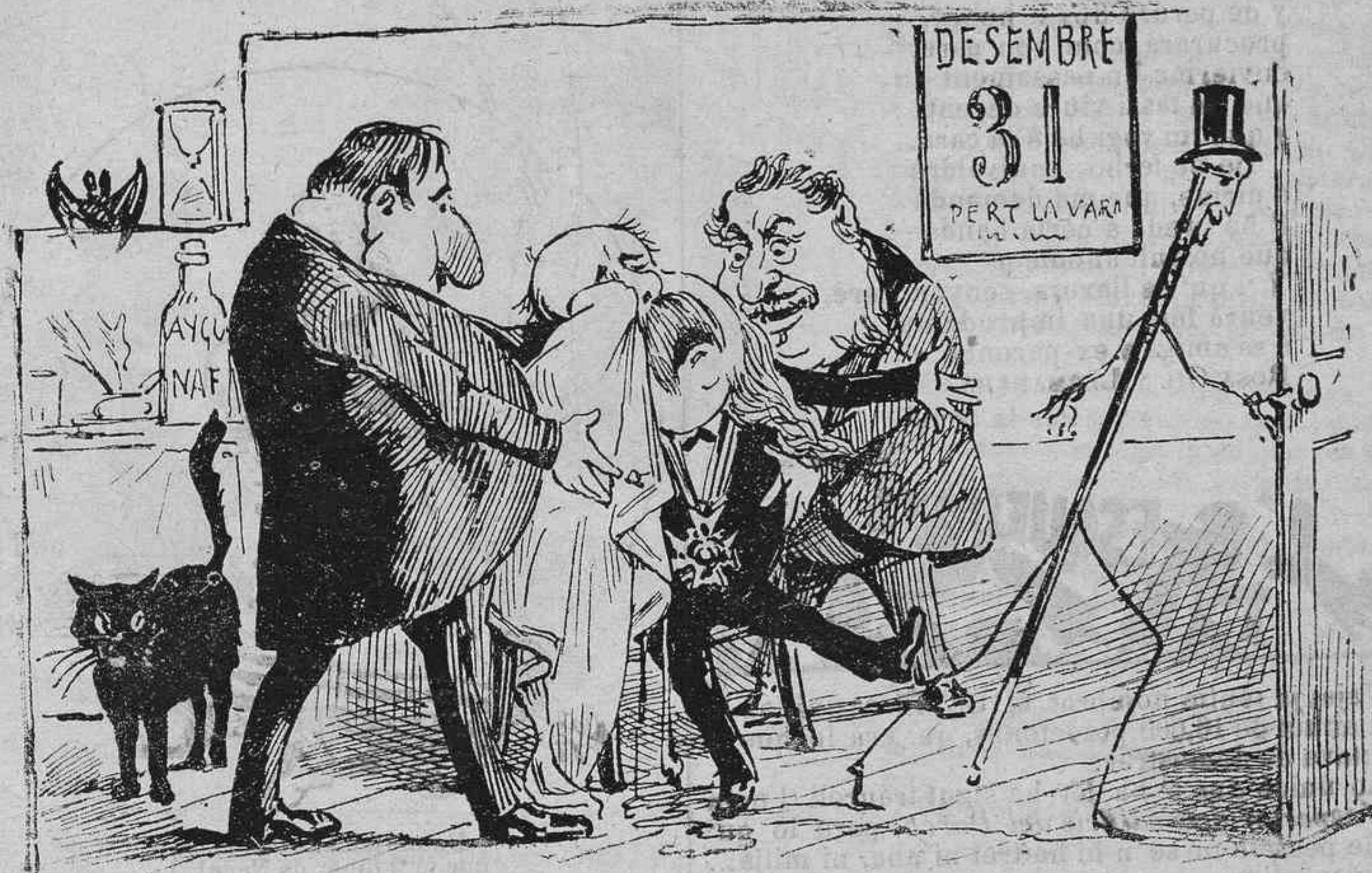
L' ENDEMÀ DEL SORTEIG.

—¡Ay, si jo hagués pensat que no treuria ré...!
Ho dich en bona fé,
no m' hi hauria assentat.

h. aluety

FINAL DEL DRAMA HISTÓRICH ¡ADÉU, VARA!

ÚLTIM ACTE.—ESCENA DARREBA.

QUICO. ¡Miréula com s' allunya,
miréula com se 'n vá!
¡Oh vara, oh vara mèva,
qu' es trist véuret marxar!
CINTO. ¡Per Déu, amich Francisco,
cregáume, no ploráu,
que no més de sentirvos
lo cor me fá trip-trap...!
NASI. Y á més, heu de comprendre
que un desconhort tan gran
no es gens bo pèl estómach..
QUICO. ¡No sigas cap-cigrany!

¿Qué 'm fa que 'l mon s' enfonzi,
qué 'm fa caure malalt,
si perdo aquesta vara,
lo mèu amor constant,
la mèva dolça prenda...?
CINTO. Potser ja tornarà...
QUICO. ¿Tornar? No ho cregas: guáyta,
repara... ¡ay, ay, ay, ay!
¡Ja ni li veig la sombra!
¡Ja fuid! ¡Déu mèu, pietat!...
(Cau desmayat en brassos dels seus
dos amichs. Teló ràpit.)

passatjes de més efecte, donant á comprendre que aquesta vegada 'l Sr. Alegria trobará com sempre la deguda recompensa.

N. N. N.

FEU FAVORS Á...

Senyor Pere Pó y Baliga.
No estranyi l' atreviment
d' enviarli la present;
la necessitat m' hi obliga.
Degut á certas flaquesas
que á vosté no li puch dí',
va obligarme lo destí
á obrir casa de dispesas.
Sent com era coneguda
pèls favors fets en excés,
m' hi van caure 'ls dispesés
igual que pluja menuda.
Inutil dirli lo bè
de mon debut culinari;
quan un tuno estrafalari,
que crech es fill de vosté,
va venirme á entabaná'
ab carinyos y promesas
y abusant de mas flaquesas
fillet mèu, me va engrescá.
Com qui estima no repara
en fer bè y favors de sobras,

al seu fill l' hi vaig fer obras
de las que no fa una mare.
Y vaig ferho, refiada
que jo ab ell sempre hi tindria
un puntal que 'm sostindria;
mes m' ha dut ben enganyada.
Vaig tenirlo set anys justos
tractat á pan y cuchillo,
y després de darli, al pillo,
poch menos que tots los gustos
sense dar-me una mesada
ni una mostra d' agrahiment,
m' ha deixat de cos present
fins á las dents empenyada,
fentme perdre quan tenia,
robas, mobles, joyas, y
me feu perdre á don Magi
que 'm donava quant volia.
Ara díguim, si es servit,
la dona que com jo 's troba
sense un moble y sense roba
perque un tuno s' ho ha pulit,
¿qué ha de fer sinó buscarlo
regirant tot l' Univers,
y si pot trobá al pervers
agafarlo y escanyarlo?
Crech qu' aixó es lo natural
si ningú lo mal mitiga;
mes sabent, senyor Baliga,
qu' es vosté un home formal
y dotat de molt bon cor;

davant l' imminent perill
que corra de perdre 'l fill
y de perdre fins l' honor,
procurará, com bon pare,
enviarme un passament
que 'm fassi viure decent
y que 'm vagi bè á la cara.

De no ferho, equivaldrá
á dirme, que ma demanda
l' ha tirada á certa banda
que no vull anomená'.

Y 'l qu' es llavors, senyor Pere,
veurá feta una imprudenta
á sa amiga y ex-parenta
ROSA GIL Y LLOMANERA.

Per la copia

MAXIMINO.

Vaja, ja tenim nombrat al Sr. Pirozzini, ab lo sou anual de 16,000 pessetonas, qu' era lo que 's tractava de demostrar.

Lo únich que s' ha fet ha sigut tréureli 'l nom de *Inspector dels edificis del Parch*; pero lo qu' es de pesseta no se 'n hi ha tret ni una, ni mitja... ni un céntim.

En lloch de *Inspector del edificis del Parch*, tindrà 'l títol de *Encarregat general dels edificis del Parch, que han de destinarse á Museos*. Lo títol, aixís resulta més llarch, y per consegüent més apropiat á las condicions del favorecut.

Perque 'l Sr. Pirozzini es també un minyó molt llarch.

Ara lo que jo no entench, ni crech que entenga ningú, es lo que ha de fer lo Sr. Pirozzini dintre d' aquells edificis... que han de destinarse á Museos.

Perque si 'ls Museos encare no existeixen, no veig de qué puga servir un encarregat dels mateixos... ó dels edificis que han de contenirlos.

¿Qué per ventura, no hi ha qui 'ls escombra, qui estranyina las parets, qui espolsa las portas?

¿Qué ha de fer, donchs, lo Sr. Pirozzini?

Me sembla á mí que hauria valgut la pena de ser franchs, y ja que 'ls senyors del Ajuntament havían de nomenarlo encarregat de una cosa ó altra, podían haverlo nombrat *Encarregat de cobrar quatre mil pessetas anuals* qu' es després de tot, l' única feyna que, segons sembla, tindrà 'l Sr. Pirozzini.

Un altre acort de la corporació municipal:

«Adquirir cent exemplars, al preu de vuyt pessetas cada un de l' obra *Aritmética y cálculo elemental* de D. E. Angulo y Morales,

Res tindria que dir sobre aqueixa adquisició, dat que cada hù busca lo que més falta li fá. L' Ajuntament may ha tingut *cálcul* per res y en quant á aritmética, aquesta es l' hora que no se han publicat encare 'ls comptes de la Exposició.

Però ¿no sería just que ja que necessitan posarse al corrent de aquesta asignatura, se paguessin las obras de la seva butxaca?

Se parla d' un regidor de l' última fornada, que sent un trist dependent de comers, desde que s'

AL AYRE LIBRE.

Un ciudadá de deu mesos
que fa 'l dinar de Nadal,
á la fonda de la dida,
al mitj de la plassa Real.

ha vist ab l' acta á la butxaca, ha donat despido al amo, renunciant al modest empleo que tenia.

Però ara no creguin que ho haja fet precisament perque l' hajan nombrat regidor, ja que aquest, com sab tothom, es un càrrech completament gratuí. No, senyors.

Quan ho va fer es que tenia un bitllet de la rifa de Nadal, y 's pensava treure la grossa.

Vaja que 'l *dengue* en vigílias de Nadal es un recurs de primera.

Escoltin sinó lo que deya 'l sereno del mèu barri:

—Hi anat á cinquanta casas á donar las bonas festas, com s' acostuma, ab la décima corresponent. Denchs bè, de las cinquanta, á las quaranta vuyt m' ha dit la minyona que 'ls amos tenían lo *dengue*, y que no estavan per *facilitacions*. Cóm hi ha Dèu, jo sí que 'l tinch lo *dengue*.

No m' ocupo en aquest número, per falta d' espay, de la interessant Exposició. Parés, ahont com cada any en aquest temps, s' hi ha reunit un floret d' obras que donan gust de mirar.

Procuraré ferho en lo número próxim.

Que 'ls artistas no pugan dir que 'ls seus esforços son mirats ab indiferencia.

Los índios del Buffalo Bill permaneixen tancats per evitar que pugan beure ayguardent, de qual beguda ne diuen ells *aygua de foch*.

Segons sembla, quan aixecan lo cotze tenen la borrarxera tremenda, y no hi ha medi de contenirlos,

¡Pobre gent! Son peixos d' aygua clara.

Ha mort lo conegut atrecista de teatros don Eduardo Tarascó.

Las empresas han perdut ab ell un bon ausi-

AL RESTAURANT

—¿Que voldrian gastar gayre?
—No senyó, un dinar frugal,
perque aquest any á la rifa
no hi havém pescat ni un ral.

liar, ja que 'l Sr. Tarascó, successor del Sr. Oms, mantenia la seva industria artistica á una altura envejable, y á sa habilitat reconeguda, unia inmejorables condicions de carácter.

Enviém lo nostre pèsam á la desconsolada familia del difunt.

Rumbositats dels regidors, á expensas per suquesto, de las butxacas de la Pubilla.

«S' ha concedit als Srs. Caballero y Quintana una gratificació de 600 y 250 pessetas respectivament, per los *traballs extraordinaris* verificats com secretari y porter de la comissió que va anar á Madrid á invitar á D.ª María Cristina.»

¡Traballs extraordinaris!...

—¿Farían lo favor de dirnos, Srs. Caballero y Quintana quina classe de *traballs extraordinaris* varen fer en aquella ocasió?

—Ab moltíssim gust. En primer lloch, varem menjar *extraordinariament* á riscos de indigestarnos; y en segón lloch, vam passejar en carruatje *extraordinariament* també, á riscos de engorronirnos.

—Está molt bè. Y ara cobran una propina que Déu n' hi doret, á riscos de partirse de riure.

¡Qué bona xicota es la Pubilla!

La comissió executiva de la Exposició Universal de Barcelona ha premiat ab medalla d' or y diploma de honor al celós comandant de la Guardia municipal, Sr. Vilaseca.

¿Es á dir que 'l Sr. Vilaseca ha de considerarse no com un subjecte, sino com un objecte?

—Así parece.

—¿Y ell va estar exposat per ventura?

—¡Vaya si va está *exposat!*
¡A agafar un costipat!

Lo Dr. Giné y Partegás ha donat una conferencia sobre la malaltia reynant, enumerant los noms distints ab que ha sigut designada, que s'

elevan á 34. Entre ells, *La Renais-xensa* recorda 'ls següents:

Grippe, Coqueluche, Tac, Dandy, Catarro febril, Febre catarral, Febre sofocant, Catarro epidémich, Tos epidémica, Cefalalgia contagiosa, Febre catarral epidémica, Reumatisme epidémich, Catarro contagiós. Morbo catarral, Fluxió catarral, Influenza, Trancazo, Gripita, Loquita, Cocota, Granada, Generala, Malaltia russa, Catarro rus, Marxa, Petita cocota, Bronquitis epidémica, D. Simón y Currutaco.

Com la malaltia una vegada 's desarrolla, 's generalisa tant, sempre t'una ventatjo: la de que cada hu pot designarla ab lo nom que millor li sembla.

Lo qu' es jo 'l dia que l' agafi opto per *don Simón*.

Una coneguda mèva, en lloch de dirne la Grippe, ne diu la *Gripia*.

Y finalment, un malalt deya al metje:

—Vegi, Sr. Doctor si hauré agafat aixó que diuhen de la *Xaranga...*

Volía dir lo *Dengue*.

Los jutjats municipals, de instrucció de primera instancia s' ha disposat que s' instalin en lo Palau de Agricultura.

De Sant Gayetano al Parch.

Del Parch á Caldas.

Perque 'm sembla que de aquesta feta la Justicia n' ha de sortir ab un dolor reumátich per tots los días de la seva vida.

L' escena á Alicante.

Lo crítich de un periódich va censurar al cos de coros, y al penetrar l' endemá al escenari lo coro de senyoras va tirárseli á sobre, propinantli una tanda d' esgarrapadas y castanyas.

Sort de alló que diuhen los castelláns: «Manos blancas no ofenden.»

Corra per aquí un prospecte, encabessat ab lo següent títul:

«Fonda particular para reverendos sacerdotes y demás personas católicas.»

La qual fonda ofereix lo següent:

«Trato familiar.—Alimentos de prim ra calidad, abundantes y variados; etc., etc.»

Hi falta una advertencia.

La de dir als parroquiáns que 's fa l' escudella ab aygua beneyta.

L' *Almanach de la Campana de Gracia*, va sortir dijous de la senmana passada, alcansant un éxit grandió. La numerosíssima edició que va ferse de tant interessant publicació toca ja al seu final. Avis als qu' encara no l' han comprat.

Los malag: enyos son gent que ho entenen.

Aquí, quan se 'ns mor algú de la familia, encare que siga un oncle rich que 'ns deixi tota la seva fortuna; encare que siga la sogra, qu' es tot lo que pot dirse, 'ns estém de anar al teatro,

en tant portém dol rigorós, extremant aixís un sentiment real alguns cops, fingit la major part de las vegadas.

Pero á Málaga ho fan de un' altra manera. Allá han tret la moda de assistir á las funcions teatrals á pesar del dol.

Y fan bè: si no 's tèn sentiment, no hi ha perquè privarse dels espectacles públichs; y si realment s' experimenta una pena, res més higiénich, que buscar la manera de calmarla per medi de la distracció.

De totas maneres aplaudim lo sistema malaguenyo, com aplaudirém sempre la supressió de totas las hipocressias socials.

La justicia á Espanya:

Sis vegadas ha hagut de suspendres per un motiu ó altre un judici oral á Alhama (Granada) en lo qual ha de resoldres un procés contra sis individuos per furt d' espart, qual valor tassan los perits en una pesseta.

Lo fiscal demana pèls processats dos mesos de arrest, y 'ls infelissos portan ja més de quatre anys de reclusió.

Fan molt bè de pintar la justicia ab una vena als ulls.

Devegadas es cega.

A una pobra mestra de un poblet de la provincia de Valencia li han embargat los pochos mobles que tenia per no haver pagat los drets de consums.

La infelís fa molt temps que no cobra y no pot embargar á ningú.

Apart de aixó, ¿no troban qu' es molt cruel fer pagar consums á qui no consumeix més que saliva?

Un brau emblanquinador que no sab lo qu' es calor.

Arrigo Boito ha fet una visita á Verdi proposantli escriureli 'l llibret de una ópera bassat en la novela immortal de Cervantes *D. Quijote de la Mancha*.

Lo pensament es atrevit, y no es difícil que Boito y Verdi s' hi estrellin.

Quijote per Quijote, considero més possible posar en solfas las aventuras del Ciudadá benemérit.

Sobre tot ara que 'l poble de Barcelona acaba de donarli 'l gran solfejat del sigle.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Per-do-na.*
2. ID. 2.ª—*Ge-no-ve va.*
3. ANAGRAMA.—*Petra-Paret.*
4. MUDANSA.—*Sa, Se, Si, So.*
5. TRENCA-CLOSCAS.—*A espaldas de la ley.*
6. GEROGLÍFICH.—*Per masnouenses, Masnou.*

XARADAS.

I.

BUFFALI L' ULL, COMPANYY.

Procedent de la *Dos-quatre* y distintas capitals ha arribat fa molts pochos días la companyia total, *Buffali l' ull* 'nomenada, qu' en l' Ensanxe ha inaugurat las sévas funcions may vistas, sublimes, piramidals Per tota la *Hu-dos-tres-quatre* ab éxit ha treballat;

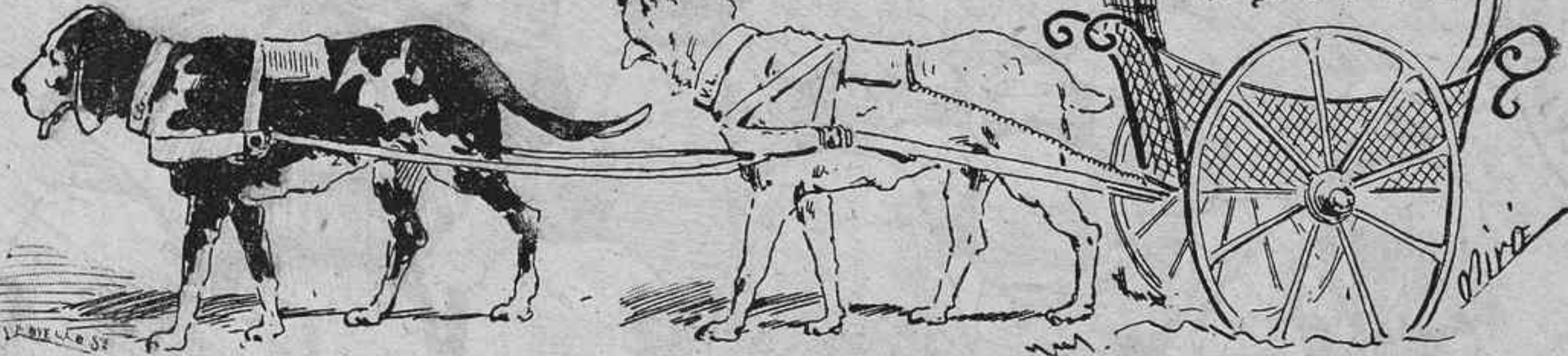

Un venedor de víám que diu que ha plegat lo ram.

LIBRERIA ESPANYOLA
Rambla del Mitj, 20.

ANUNCIIS

LOPEZ
EDITOR

APELES MESTRES

CANTS ÍNTIMS

Ilustrats ab 100 dibuixos
PER
L' AUTOR

Un tomo en 8.º, magistralment imprés, Pessetas 3.

APELES MESTRES

BALADAS

ILUSTRADAS AB 60 COMPOSICIONS

PER

L' AUTOR

Ptas. 6.

◀ IDILIS ▶

EDICIÓ ILUSTRADA

PER

L' AUTOR

Ptas. 6.

ESTÁ AGOTANTSE RÁPIDAMENT L' EDICIÓ DE

L' ALMANACH

DE

LA CAMPANA DE GRACIA PERA 1890

Numerosos traballs en prosa y vers deguts als més reputats literatos catalans.

Preciosos dibuixos y cromo-litografias.

PREU: 2 RALETS PER TOT ARREU.

C. GUMA

LA PRIMERA NIT

(IMPRESSIONS D' UN NUVI)

CAPRITXO CÓMICH - CONJUGAL, EN VERS

2.ª edició, ilustrada per M. Moliné

Preu 2 ralets.

Próxim à publicarse

LO DIA QUE 'M VAIG CASAR

(IMPRESSIONS DE UNA NUVIA)

SEGONA PART DE

LA PRIMERA NIT

GRAN SURTIDO DE DIETARIOS

desde 1 PESETA á 4.

GUY DE MAUPASSANT

EN EL MAR

Un tomo en 8.º, ilustrado, Ptas. 3'50.

EMILIO ZOLA

LA ÚLTIMA VOLUNTAD

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

CUENTOS DE LA VORA DEL FOCH y CUENTOS DEL AVI. 2 tomos. Ptas. 4.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútu, 6 bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. No responém de extravios, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

DÍA D' HIVERN.

Xicotets de tota mida,
capetas de tota mena...
no es vritat que aquest estudi
fa mitj goig, mirat d' esquena?

per lo tant, á Barcelona
creyém que l' aplaudirán.
Primerament, una india
montada en una *hu quart*
(que la *dos-cinch* sense brida)
l' hipódromo voltará,
fará salts y cabriolas
y demés habilitats
á que 'ls clowns del Circo Equestre
nos tenen acostumats.
La companyia es *tres-quarta*:
se 'us fa saber, per lo tant,
que la entrada no més costa
una pela, ó sigui un franch.
Nota bene: encar' que nevi
ni que fassi un huracá,
no per 'xó la companyia
deixará de treballar,
Per lo tant, se 'us recomana
que tots portéu, per si acás,
un paraygua ó xubasquero.
Ja ho sabeu, donchs; *au revoir*.

JAPET DE L' ORGA.

II.

Escrich una *dos primera*,
la dedico á la *Total*,
y al cap d' un día cabal.
no 't *tres-hu*, 'm diu la portera.

PAQUITO.

ANAGRAMA.

Lo millor *tot* que 't puch dá'
si es que á Xina vols aná'
es que vagis á trobá'
á n' en *Tot*, y ell t' ho dirá.

MAGINET PETIT.

SINONIMIA.

A un xicot fill de *Total*
passejant ahir pèl port,
li caygué un *total* al cap
que al instant lo deixá mort.

SERAPI GUITARRETA.

TRENCA-CLOSCAS.

ROSA CASASA AVATS.

MONGAT.

Formar ab aquestas lletras lo nom de tres polítics
espanyols.

NOY GRAN.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 3 . . . . . —vocal.
- 6 5 . . . . . —consonant.
- 5 2 5 . . . . . — id.
- 7 3 9 8 . . . . . —nom de dona.
- 7 5 4 5 6 . . . . . —nom d' home.
- 8 6 7 5 2 3 . . . . . — id.
- 7 3 9 4 5 6 3 . . . . . — id.
- 6 5 7 5 6 4 8 6 . . . . . —verb que indica previsió.
- 1 2 3 4 5 6 7 8 9 . . . . . —lo qu' era la Exposició.
- 8 6 6 1 3 2 8 6 . . . . . —verb que indica maldat.
- 8 9 3 4 3 8 6 . . . . . — id. que indica bondat.
- 6 3 1 6 5 6 . . . . . — id. agradable.
- 5 9 3 8 7 . . . . . —nom d' home.
- 3 2 5 7 . . . . . —nom de dona.
- 8 2 8 . . . . . — id.
- 4 5 . . . . . —consonant.
- 8 . . . . . —vocal.

DALMAU DE ROEA..

GEROGLÍFICH.

QUI : A

NO : A

S. LÓPEZ Y LÓPEZ.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatro, 21 y 22.